

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **S. Y.**, zast. Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Stodolní 7, Moravská Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2015, č.j. OAM-179/ZA-ZA04-P10-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2016, č. j. 49 Az 45/2015 – 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu azyl podle § 12, § 13, § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje, doplňková ochrana podle § 14a téhož zákona se mu uděluje na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je obava stěžovatele z pronásledování (uvěznění) z důvodu konverze od islámu ke křesťanství. Žalovaný ji nevyhodnotil jako důvod k udělení azylu, proti čemuž stěžovatel brojil v žalobě. Byla mu udělena pouze doplňková ochrana, což nepovažuje za dostatečné.

[3] Krajský soud jeho námitkám nepřisvědčil. Zdůraznil, že napadené rozhodnutí přezkoumává v mezích žalobních bodů. Stěžovatel řádně namítal pouze to, že mu hrozí pronásledování ze strany uzbekých orgánů z důvodu konverze od islámu ke křesťanství, nikoli z důvodu samotné skutečnosti, že je křesťanem. Z ničeho nevyplývá, že by Uzbekistán trestal konverzi jako takovou nebo že by toleroval „společenské“ trestání původní náboženskou komunitou. Žalovaný shromáždil dostatek podkladů pro své

rozhodnutí a správně je vyhodnotil. Také posouzení možného udělení humanitárního azylu soud vyhodnotil jako racionální, podepřené obsahem správního spisu a ztotožnil se s ním.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Stěžovatel podal kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Tvrdí tedy nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem v předchozím řízení a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[5] Předně namítá, že krajský soud nesprávně posoudil, respektive nedostatečně vypořádal otázky související s tím, že žalovaný porušil § 2, § 3, § 4 odst. 1, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Taktéž nezkoumal, zda je Uzbekistán bezpečnou zemí původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu a nevypořádal se s definicí pronásledování v § 2 odst. 7 téhož zákona.

[6] Domnívá se, že splňuje podmínky k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný správní orgán i soud se v tomto ohledu spokojily pouze s obecnými a ničím nepodloženými konstatováními. Opakovaně zdůrazňoval, že má důvodné obavy o svůj život z důvodu konverze od islámu ke křesťanství a že přestup k jinému náboženství než islámu je v Uzbekistánu trestán odsouzením k trestu smrti bez soudu.

[7] Má za to, že krajský soud uvedenou skutečnost záměrně zamlčel. Dále nesouhlasí s tím, že by v projednávané věci uvedl pouze obavy z pronásledování z důvodu samotné konverze, nikoli skutečnosti, že je křesťanem. Dle jeho názoru jsou tato tvrzení totožná. Žalovanému vytýká, že nevycházel ze zpráv o zemi původu a neaplikoval citované ustanovení. Jeho rozhodnutí proto považuje za nepřezkoumatelné.

[8] Konečně tvrdí, že zmíněné skutkové okolnosti měly být brány v potaz také v rámci posouzení možného udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona. Rozhodující orgány je nezohlednily a jejich rozhodnutí jsou proto nepřezkoumatelná také z tohoto důvodu.

[9] Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na správní spis a zopakoval důvody svého rozhodnutí, na jehož správnosti a zákonnosti setrval a ztotožnil se s ním i krajský soud. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

pokračování

[12] Ve věcech mezinárodní ochrany se v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

[13] V projednávané věci přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal.

[14] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[15] Veškerá tato kritéria napadený rozsudek splňuje. Krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného v rozsahu žalobních bodů, kterými se dostatečně zabýval. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o dostatečné odůvodnění, ze kterého je zcela zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[16] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil názoru, že krajský soud dostatečně nevypořádal námítky porušení § 2, § 3, § 4 odst. 1, § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu. V napadeném rozsudku k nim uvedl, že nesplňují požadavky na vymezení žalobního bodu, jelikož jde o pouhou citaci právních předpisů bez konkrétní argumentace vztahující se k projednávané věci. Svůj závěr opřel o relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS, na který lze i na tomto místě odkázat. Vzhledem k tomu, že argumentaci, kterou stěžovatel rozvinul na jiných místech žaloby, vypořádal, jeho postupu není co vytknout.

[17] Stěžovatel má pravdu v tom, že napadený rozsudek neobsahuje výslovnou reakci na námítky týkající se definice bezpečné země původu a pronásledování. Krajský soud neověřoval, zda se těmito definicemi zabýval žalovaný a ani sám je ve svém rozsudku neuvedl. Nicméně i tato žalobní tvrzení byla natolik obecná, že je nelze považovat za dostatečně vymezené žalobní body ve smyslu shora citovaného rozsudku rozšířeného senátu. Stěžovatel neuvedl, že by snad rozhodující orgány vycházely z nesprávného uchopení uvedených pojmů a jakým způsobem se to mělo projevit v jeho věci. Není vůbec zřejmé, proč definice v rozhodnutích žalovaného a krajského soudu postrádal. Za těchto okolností nemohla skutečnost, že na jeho tvrzení krajský soud výslovně nereagoval, způsobit nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Především však nemohla mít vliv na hmotněprávní postavení stěžovatele a tedy ani vést k přijatelnosti kasační stížnosti. Pro úplnost lze dodat, že z uvedených důvodů se problematikou věcně nezabýval ani Nejvyšší správní soud.

[18] Ani námitka, že se krajský soud dostatečně nezabýval možným udělením humanitárního azylu, nebyla opodstatněná. V napadeném rozsudku zdůraznil, že související úvahy žalovaného podléhají pouze omezenému soudnímu přezkumu, což je v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu. Podle ní je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srovnej krajským soudem citovaný rozsudek ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, nebo např. rozsudek ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004 – 55). Krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného v těchto intencích, jeho odůvodnění vyhodnotil jako dostatečné a své úvahy srozumitelně a logicky vylíčil.

[19] Také Nejvyšší správní soud považuje odůvodnění rozhodnutí žalovaného za zcela dostačující. Možným udělením humanitárního azylu se zabýval, vzal v potaz veškeré skutečnosti, které v řízení vyšly najevo, a své související úvahy přezkoumatelně zdůvodnil. V návaznosti na stěžovatelovy kasační námitky lze dodat, že jeho obavy byly dle svého obsahu podřaditelné pod azylové důvody dle § 12 písm. b) zákona o azylu a institut humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona k řešení tvrzených problémů primárně neslouží. Jeho smysl spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Typicky se jedná o situace, kdy je žadatel o mezinárodní ochranu zvláště těžce postižený či nemocný nebo přichází z oblastí postižených humanitární katastrofou.

[20] Krajský soud nepochybil ani tím, že se na základě podané žaloby nezabýval tvrzenou obavou z pronásledování z důvodu křesťanského vyznání stěžovatele. Byť lze obecně souhlasit, že tvrzení o konverzi od islámu ke křesťanství v sobě obsahuje také informaci o tom, že se stěžovatel stal křesťanem, jeho argumentaci je třeba vnímat ve světle projednávané věci. Žaloba projednatelnou námitku týkající se těchto stěžovatelových obav neobsahovala.

[21] Předně je třeba uvést, že žalovaný se tvrzenou obavou stěžovatele z pronásledování kvůli křesťanskému vyznání podrobně zabýval. Vycházel ze zpráv o zemi původu, ze kterých zjistil, že v Uzbekistánu je oficiálně uznávána svoboda náboženství, ale fakticky jsou tolerovány pouze tradiční a známé církve. Samotný akt konverze by oficiálně neměl být problematický, šíření křesťanské víry je nicméně většinovou společností chápáno jako šíření západních hodnot a není dobře tolerováno. Na druhou stranu v Uzbekistánu žije celá řada lidí, kteří tvrdí, že jsou křesťané a nejsou za svoji víru nijak postihováni. Někteří aktivní členové bývají sledováni a pronásledováni, o cíleném pronásledování všech osob křesťanského vyznání však nelze učinit závěr. Vzhledem k tomu, že stěžovatel není aktivním ani čelním představitelem církve či misionářem, dospěl žalovaný k závěru, že nelze předjímat jeho pronásledování z náboženských důvodů (dále srovnej str. 3 odst. 6 až str. 4 odst. 2 rozhodnutí žalovaného).

pokračování

[22] Stěžovatel na odůvodnění žalovaného reagoval pouze poměrně obecným tvrzením, že v Uzbekistánu je konverze od islámu k jakémukoli jinému náboženství tvrdě trestána a z celé žaloby je zřejmý důraz právě na akt konverze od islámu k jinému náboženství (viz zejména bod IV., odst. 2 a 4). Za popsanych okolností skutečně nelze pouhou informací, že je křesťanem, vyhodnotit jako žalobní bod směřující proti závěrům žalovaného. Vzhledem k tomu, že podle § 75 odst. 2 s. ř. s. krajský soud přezkoumává napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, postupoval v projednávané věci v souladu se zákonem.

[23] Krajský soud správně posuzoval pouze relevanci konverze jako takové. Jeho věcnému hodnocení nemá Nejvyšší správní soud co vytknout, neboť ze zpráv o zemi původu vyplývá, že samotná konverze problematická není. Je to naopak tvrzení stěžovatele o tom, že uzbecké orgány netolerují žádný odklon od islámu, které správnímu spisu neodpovídá. Již žalovaný vysvětlil, že tradiční a známé církve tolerovány jsou (viz bod [21] tohoto rozsudku), a takto zjištěný skutkový stav má ve spise oporu (viz zejména Informaci MZV ze dne 6. 8. 2013, č. j. 1109405/2013-LPTP). Sám stěžovatel na podporu svých tvrzení žádný důkaz nepředložil. Lze tedy uzavřít, že konverze od islámu ke křesťanství obecně důvodem pronásledování není.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[25] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. prosince 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu